

mel i sucre

O.C.B. SANT JOAN

PREMS
TORONA

Juny de 1988

nº 96

MEL i SUCRE - 96, Juny de 1.988. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

COBERTA. - .

CONTRACOBERTA. - .

LOCAL SOCIAL .- Casa de Cultura, carrer "Jose Antonio", nº 13.

Tothom que vulgui col.laborar que faci de veure algú de l'equip de treball, i que li entregui els originals abans del dia 20 del mes en curs.

Tirada actual - 300 exemplars.

Imprimeix - Fot. Bohigas

Dipòsit Legal - 49.1.983

NOTA .- S'adverteix als possibles lectors de **Mel i Sucre**, que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris pot ferir la sensibilitat dels escriptors no acostumats.

A AQUEST NÚMERO HI TROBAREU:

- *Notícies Locals* del que succeix al poble fins a l'hora de tancar el número, per l'O.C.B.

- *Els Pous d'En Pere.* - Campanya de les 24 hores de «La Campana», sobre les aventures d'uns excursionistes santjoaners que per primera vegada devallaren fins al cul de la cova, per la secció d'espeleologia.

- *Gelats i coses fresques*, per millor passar la calor. Uns consells de l'O.C.B.

- *Prepotència*, història d'una multa, una manacorenca aventura real protagonitzada pel nostre col.laborador Joan Sastre.

- *Glosat*, d'una altre aventura, aquesta vegada a ciutat, el protagonista fou Climent Garau de Llucmajor.

- *Vocabulari Agrícola del Mercat Comú*, un vocabulari bàsic dels noms més emprats dins l'economia agrícola a la C.E.E. extret de la revista LA TERRA.

- *Rectificació i noves dades*, continuació de l'article «La Badia de Palma, zona nuclear» del número anterior, per Mateu Sastre.

- *El President s'en va a Madrid... i torna*, sobre un viatge del President Canyelles a la capital del regne, per Mateu Sastre.

N O T I C I E S ===== L O C A L S

--- Els mesos de Maig i Juny d'aquest any han estat els més frescs, humits i plujosos dels qui se recorden. A les garrigues hi ha bolets. Els sembrats han tornat treure i molts de pagesos estan empipats. S'han tudat molts de productes del camp i altres duen la mateixa marxa. Així i tot han començat a aplegar gra amb les màquines corresponents, però l'anyada no és gaire bona. Durant els dos mesos s'han contabilitzat a cert indrets de la contrada més de 150 mm de pluja.

--- L'agitació escolar del curs 87-88 (recordem les vagues de professorat d'Abril i Maig) culminà al nostre poble dimarts dia 14 de Juny devers les 3h de l'hoabaixa. A principis d'any el Claustre del C.P. de Sant Joan decidí col.locar a la planta baixa de l'edifici, concretament al passadís de l'entrada, una bústia per facilitar al alumnes del cicle Superior fessin suggerències i crítiques constructives per un millor funcionament de l'escola. Primerament les coses anaven bé, a pe sar qeu ja se començàs a notar un cert malestar. I a final de curs les crítiques es transformaren en insults anònims a professors, comunicats signats per un grup,... Els mestres se mosquejaren i volgueren saber qui eren els responsables. Donaren un pa - rell de dies de temps perquè els mateixos alumnes confessassin, i no ho feren. El Claustre i els mateixos alumens en general decidiren que dimarts dia 14 no sortiria ningú del cicle Superior de l'edifici escolar mentres que els autors dels escrits insultants i dels comunicats anònims no sortissin a llum. Se feren la una, la una i mitja, les dues,... no hi havia manera. Tot acabà amb una inoportuna galtada a una mestra que justament estava per allà.... Vivindo i aprenindo ii.

--- Diumenge dia 12 tingué lloc al nostre poble una desfilada de carrosses. El motiu de la qual era la festa de Sant Cristòfol. Entre altres coses cal destacar l'actuació d'un grup de bicicleters que feien acrobàcies amb les seves màquines.

--- Desiara sobrevola el nostre poble unes ales voladores, de les quals és propietari un jove vilafranquer. S'ha sentit a dir que el mateix element, per devers Can Picafort se dedica a passejar estrangers, i ho fa pagar bé.

--- El president de la Cooperativa agrícola de Sant Joan, i per motius per sonals, ha dimitit del seu càrrec. El nou president és Miquel Vidal Llaneras.

--- Segons el corresponsal del nostre poble al diari Mallorca, l'A.P.A. del col.legi públic de Sant Joan ha recuperat la festa del Sol que Balla, del dia 24 de Juny. Per altra banda dia 20 i amb motiu de l'esmentada festa fou entrevistada per Ràdio- 1 la presidenta d'aqueixa associació.

--- Dia 24 a les sis menys quart de la matinada una sèrie de coets desper-

taren mig poble. Després al llarg del dia va haver-hi diferents actes esportius. Missa a Consolació, jocs a la plaça del Camp, actuació del grup Cucorba,... foren els actes principals de la festa del Sol que Balla del dia de Sant Joan.

--- Divendres dia 17 a les 12 del vespre una orquestra interpretà variades cançons del seu repertori davant el Music- Bar 3 - 2. Els espectadors quasi tots eren vilatans.

--- Dia 21 començà oficialment l'estiu i a la una i mitja del migdia a un programa de T.V. poguerem veure coneguts pagesos santjoaners com mentres arreplegaven l'anyada de favó a un bocí de terra de devers Sa Bastida.

--- Com que s'hagi de fer una nova instal·lació per il·luminar el camp de futbol de Son Juny, ja s'hi han començat a tragar les torres metàl·liques (una vegada montades han de tenir uns 17 m d'altres cada una) que serviran per les faroles.

--- Un dia d'aquests un autocar de la companyia AUMASA se calà foc per la carretera. Degut a la bona hora que era, aviat s'aturaren molts de veïcles d'extintor i entre tots apagaren el foc ràpidament sense que hi hagués cap desgràcia personal.

--- Els covers no tenen aturall. Dia 12 acabaren així com pogueren el recorregut i exploració de la cova de Les Rodes de Cala Sant Vicenç, que amb un recorregut total de 1.100 m la converteix amb la quarta més llarga de Mallorca. I el cap de setmana 25, 26 acabaren l'exploració dels Pous d'En Pere i de la sala de Ses Llesques, al fons de la cova de Sa Campana..

--- A la plaça Nova hi han col·locat un reixat per tal que l'eura su allà sembrada tengui bon enfilar- s'hi.

--- Arrel dels darrers aconteixements un grup d'estudiosos de l'equip de Redacció Mel i Sucre ha tret a llum pública els següents resultats teòrics:

- . Com més petit és un poble, més percentatge de gent hi ha que ho vol saber tot, principalment sobre allò que no hi entén.
- . Més percentatge de gent hi ha que se dedica a tergiversar la veritat sobre qualsevol fet concret.
- . Més se té la tendència a retornar al primitiu i tribal poder matriarcal.
- . Com més petit és un poble més percentatge de gent hi ha que no pot consentir que un ca rogui un os.

--- Dia 28 entre les 2 i les 5 h de l'horabaixa un núvol negre i tementós tregué tota la seva furia. Per la vila només arribà la remor: continuament feia trons (d'aquells tan esquerats), però a una franja compresa entre Sineu, Sence -

lles, Llubí, Llorito i Ariany hi amollà una calabruixada d'aquelles que fan història: a certs redols (allà on s'hi acaramullava) se n'hi posaren dos pams, i els calabruixos eren tan grossos com ametlles.

Els més velles de la vila recorden tormentes parecudes al nostre poble. Una vegada agafà una trinxa de foravila i ho capolà tot; un altre pic rebé la part nord del poble, les pedres eren tan grosses com a ous de gallina i se tengueren que canviar quasi totes les teules de les cases afectades.

--- El diari La Vanguardia , un dia del mes de Juny parlà de Amador Jaume Salvà. Tot va esser arrel de l'entrevista que va aparèixer al Mel i Sucre.

--- S'està confeccionant el programa de les festes patronals del nostre poble. Pareix esser que se farà un torneig de futbolet com a homenatge als mestres Mas i Fuster; els encarregats de dur-ho envant són els quintos - 88

--- L'equip femení de voleibol de Sant Joan ha quedat classificat en vuitena posició en el passat campionat nacional escolar.

--- El diari illenc El Dia 16 està promocionant una espècie de votació popular per tal d'elegir el millor pagès de Mallorca. Entre els candidats hi figura el jove santjoaner Miquel Joan Company, per la seva feina en matèria de cultiu i experimentació en cereals.

--- Recordam que ja només falten quatre mesos perquè el nostre estimat Mel i Sucre arribi a centenari. Tots aquells que vulguin col·laborar en motiu de l'esdeveniment és ben hora que ja preparin els seus articles i comentaris.

--- A partir d'ara tots aquells que vulguin comprar un Renault ja no importarà que es desplassin a un altra població: a Baix de la Vila hi ha un mostrador on n'hi ha d'exposats per a la venda al públic.

--- Un diumenge del mes de Juny els elements del M.J.C.P organitzà una excursió al puig Teix. Per altra banda els mencionats elements, desiara fan reunions, se veuen, xerren,...

entó defini-
en Francia
ridad que la
más que im-

una catala-
a que había
lona, y se
ijos y pasa-
. En el 60
Amador,
er a Mallor-
sla -no sin
oblemas en
iola- para
propiedades
es temporal
a Toulouse.
finalmente,

con pasado, aunque nadie acer-
taba a concretar. No hace mu-
cho, los responsables de la revis-
ta "Mel i sucre" de Sant Joan le
dedicaron una larga entrevista
distribuida en tres números de
la publicación. Los asombros
del vecindario fueron, al pare-
cer, muchos.

Hoy Amador Jaume vive
tranquilo con dos pensiones
bien ganadas aunque no sobra-
das, una francesa y otra españo-
la. Años, peripecias y heridas no
han conseguido dominar una
vitalidad nerviosa y batallado-
ra. Cuando inicia su relato, las
respuestas son lacónicas y direc-
tas. Es incapaz de dar mayor

sea. Comp
de "los desr
tros, de las
cas de Borre
de actualida

No se aha
anticlericali
al viejo estil
puesto religi
la declaraci
sabe ya si es
no sé el que
que la situac
refleja un av
cara és cor
añorar, "pos
años", un p
gubername
huelguista y

DOMINGO, 19 JUNIO 1988

Memorias de Amador Jaume, un hom

La participación en los grandes acontecimientos históricos de Jaume Salvà, es un vivo ejemplo al respecto. Este hombre, nacido

LA VANGUARDIA 41

y la pesadilla del nazismo

varios miles de espa- manidad. Hoy, con la perspecti-
stamente asociado a va que dan los muchos años

Festa del Sol que balla. El grup Cucorba.

Les Boiretes en feren una de les seves, aquest mes: Una panada de cinc quilos (dels quals tres eran de carn magre de xot), que va servir per sopar un bon grapat de gent.

Trempó Tropical,
una nit d'estiu
al bar Tres Dos.

VOCABULARI RELACIONAT AMB ESTUDIS

Barbarisme

Quaderno
Lliteratura
Borrar
Tissa
Estodiar
Companyero
Recreo
Passillo
Bombilla
Bolígrafo
Lapis
Sobressaliente
Bien

Forma correcta

Quadern
Literatura
Esborrar
Guix
Estudiar
Company
Esplai
Corredor
Bombeta
Bolígraf
Llapis
Excel·lent
Bé

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Carregats com a muls partia un dissabte horabaixa la quarta expedició seriosa dels cavers santjoaners cap a la cova de Sa Campana, amb la sana intenció de tocar-li el cul i no estar pus mai més endarrer de saber què hi ha més avall.

Eren les vuit del capvespre del dia 25 quan entraren dins la caverna. Tot d'una se'n temeren que allà dintre hi havia altra gent: una corda estàtica de 20 m fermada a l'estratègica estalagmita així ho indicava. Fermaren la pròpia corresponent dinàmica de 25 m i per avall.

La sala del llum estava plena d'una estranya boira aquell dia (seria la humitat provocada per les pluges del mes ?). Avançaren, sense endoiar massa, pel passadís que els duria a la sala dels Gegants, perdent de vista la claror de llum natural, ningú sabia per quin temps exactament. Dins la Gran Sala també hi havia com una boira. Ben aviat descobriren la causa de la qual: bengales amollades per l'altra gent que hi havia allà dedins.

A -69 m de desnivell es troba la xemeneia i ressaltos que comuniquen amb el Gran Rostr. Hi havia fermada a una placa d'un espit una estàtica de 40 m: els visitants eren professionals, però pels indicis semblava que no coneixien massa la cova. Els de la vila, sense tanta tècnica fermaren una dinàmica de 40 m al mateix lloc de sempre (recordem que alguns elements del grup hi ha estat més d'una dotzena de vegades) i per avall, deixant de banda la Galeria 73 (ja l'explorarien de tornada si hi havia temps i no estaven cansats). Al final de la davallada, la sala Bonica (encara conserva aquelles estalactites tan hermoses) i llavors la Gatera, arrossegant tot el pes dels ormejos propis per a la pràctica de l'espeleologia: casc i frontal o carburer (ja el duien posat des de l'entrada), boudrier, arnès de pit, bagues d'ancoratge, mosquetons, maillons ràpids, bloquejadors, martell, espitador, espits,... i uns 300 m de corda; a més dels sacs de dormir, menjú i coses personals.

A 135 m de desnivell s'acaba l'anar de grapes entrant dins la sala del Fang, al capdavant de la qual s'hi veia un petit llumet. Molt prompte sabrien qui eren els altres visitants. Forentres excursionistes catalans que ja tornaven sortir, dos d'ells asseguts a un costat del Gran Passadís i un tercer que arreplegava cordes. Canviaren quatre paraules i seguiren.

Una altra baixadeta, on hi deixaren 10m de cordellina, els situava de ple dins la sala de l'Aigua, on a mà dreta i a un desnivell de -174m s'obri l'encletxa d'uns 30 m de fonda que és el camí més curt per arribar a un altre nivell, al sòtil de la sala Fosca, que està just davall la de l'Aigua. Eren les nou i mitja de l'horabaixa (a defora segurament encara hi veien) i els cinc aventurers s'anaren col·locant tots els ormejos que encara no duien posats: a partir d'ara la cosa era sèria. Fermaren els anclatges corresponents, les cordes, i un rera l'altre cap a la Capelleta, que no és més que una minúscula sala situada a un costat del pou. Fets tots els fraccionaments corresponents, el darrer molt mal situat, al sòtil de la sala Fosca (anomenada també dels Blocs), poc a poc tots posaren peu a terra, i ja estaven a 220 m més baixos que el nivell de l'entrada.

La sala és ben empinada i els pous estan a la part de més avall, cap allà s'ha dit, fins

on havia arribat la darrera expedició de l'hivern passat.

Aquests pous no són més que un complex sistema d'avencs intercomunicats i que per arribar al fons s'han de fer cinc davallades, entre 10 i 15 metres cada una. Al fons de la segona, per la qual hi havien arribat fent la corda a l'espit més mal situat que ningú havia vist mai, trobaren que era hora de posar miques i de descansar una estoneta.

Arribaren al darrer pou i devers les tres de la matinada tocaren fons. Estaven a un nivell de -304 m i a més de 500 davall la superfície exterior. Alguns aprofitaren l'avinentesa per pegar una becadeta, mentre esperava que els altres anassin sortint un a un. A poc a poc remuntaren tota la davallada feta des de les 9,50 h. Quan el darrer excursionista tocà peu a terra dins la sala de l'Aigua eren les set i mitja de la matinada.

Trobaren per unanimitat que era ben hora d'anar a jeure, i així ho feren. Tornaren un poc enrera i s'ajaçaren dins un enorme gour sec, al capdavant de la sala del Fang. El silenci allà baix era absolut i l'obscuritat feresta, però així i tot n'hi va haver que durant les cinc hores que descansaren, veren llums mòvils, altres sentiren xerradissa de gent que passava, renous de motos,... assegurant per cosa certa que com mentres ho sentien o veien estaven ben desperts i no somniaven,... i !.

S'aixecaren que ja era passat migdia i anaren altra volta per avall. Era precis arribar al fons de la sala de l'Aigua a -203 m, devora el gour anomenat Bany d'Afrodita (és allà on sol arribar tothom que vol anar peu pla a visitar la cova) per tal d'explorar la darrera sala que alguns dels aventurers encara no havien recorregut completament, la de les Llesques, que està situada també davall la sala de l'Aigua i damunt els pous d'En Pere, però que no comunica amb la Sala Fosca.

A les cinc de capvespre del diumenge tots ja havien remuntat l'encletxa d'En Pep i començaren a sortir cap a l'exterior. Eren devers les sis i mitja quan tornaren veure llum natural; una gran diversitat d'olors naturals els despertà del somni i feren un gran alè.

OBJECTIU ACONSEGUIT

MERESCUT DESCANS

SA PADRINA

*Diners fan bregues e remors,
vituperis e honors,
fan cantar preicadors:
Beati quorum.*

anselm Turmeda

Sa padrina ja havia complert els setanta-cinc i encara no es decidia a deixar aquest món i això que el darrer atac que tingué quasi aconseguí deixar-la tocada per sempre. Però *sa padrina* era una d'aquelles dones que havien fet feina tota la vida a *sa parjal* i tenia més resistència que un bou. Però malgrat aquesta resistència que ningú no negava -i que preocupava tant a la família- una cosa era certa: els anys se succeïen inexorables i un segon atac podria ser realment fatal.

Fou aquesta situació d'incertesa permanent la que començà a unir i arreplegar una família que fins aquell moment havia viscut dispersa, despreocupada de la salut de *sa padrina* i amb tots els seus membres obsessionats només en fer cadascun la seva vida, guanyar tots els doblers possibles i anar disfrutant de la manera que ho entenien els nous rics o la gent sense cultura: porcella a bure, bon compte corrent, xalet i cotxe nou cada tres anys per resumir davant els veïnats.

La possibilitat cada cop més real que *sa padrina* morís el dia menys pensat féu canviar costums i accentuà la cobdícia no gens culta de cada un dels seus membres. Pensaven que després de setanta-cinc anys de vida una persona treballadora i estalviadora empre deixaria quelcom de valor, quelcom a repartir; i amb aquesta idea cada vegada més obsessiva d'una propera repartició, es gallines que havien deixat el galliner tornaven a comparèixer i a preocupar-se per la seva salut. Exteriorment, vist des de fora, tot pareixia normal: *sa padrina* tornava vella, no es podia valer per ella mateixa i la família anava a veure-la per preocupar-se del seu benestar.

La primera a comparèixer fou la germana de ma mare que des que s'havia casat amb el negociant del seu home solament a veïem una vegada a l'any quan els anava bé i no tenien altres feines més rendibles. Ma mare era com les seves germanes, amb l'excusa que les altres no feien res, ella també havia procurat fer sempre el menys possible. Uns altres que també anaren compareixent foren l'oncle Miquel i la seva dona, la carnissera, que havien fet milions proveint de carns estranyíssimes d'ignorada procedència als hotelers de S'Arenal. Tampoc no faltaren a partir d'aquells moments les visites permanents de la germana menor de *sa padrina*. Parlava sempre d'un antic testament dels seus pares -que ningú no havia vist mai- en el qual l'anomenaven hereva legal de tots els béns del casal. Però tothom sabia que qui de veritat tenia poder real per deixar o no deixar les coses era *sa padrina* i ningú més.

A tot això *sa padrina* s'ho mirava com qui veu miracles i no els acaba de creure. Tanta gent anant i venint per les habitacions quan durant tants i tants d'anys no havia vist ningú! Massa rebombori quan fins ara l'havien deixada sola i només compareixien per Nadal. Quan s'havien molestat en fer tanta visita? Mai, fins que tingué aquell sobtat atac que féu pensar en la seva possible i ràpida desaparició.

En aquell temps jo era molt petit, quasi no cridava l'atenció de ningú, però tot i amb els poquets anyets ja em vaig anar adonant de les mirades àvides, possessives, de cans afamegats que tenien mare, germanes, oncles, fitant tota quanta cosa hi havia a la casa.

La dona de l'oncle Miquel digué els primers dies: «Malgrat no tingués gens de doblers aquesta casa i el seu solar ja val un diner». «Calla!» -contestà l'oncle-. «Ens pot sentir i desheretar. Encara no és morta».

Sa padrina continuava veient com anaven i venien les visites sense arribar a creure tanta amabilitat, preocupació i interès per la seva salut.

-Com estau *padrina*? Que vos trobau bé? -era el parentre quotidià de tant de mestre i mestressa de la hipocresia.

Però un dissabte, quan ja havien acabat de dinar els va dir, aprofitant que els tenia reunits a tots:

-Que vos pensau que m'he de morir aviat, que em feis tant de cas?

Es posaren vermells, es miraren els uns als altres i continuaven xerrant com si no hagués dit res.

La repartició començà un parell de mesos abans de l'atac definitiu. Una repartició no escrita però segellada amb les mirades. No hi hagué llit, canterano, taula, cadira, armari, roba, murter, estri de cuina, llum, qualsevol cosa útil o apta per vendre que no fos repartida en silenci per mitjà d'aquelles ullades cobdicioses que els sortien de qualsevol porus de la pell i l'esperit. El problema -vaig sentir un dia- era que no sortia el petit cofre on tenia les joies de la família amagades: ni la llibreta del compte corrent.

La primera a demostrar la seva angoixa pel cofre de joies fou precisament ma mare, després la germana petita de *sa padrina*, i de seguida tothom les seguí en la preocupació. A partir d'aquell moment quasi no gosaven anar a dormir a les seves cases per por que algú trobés el cofre i el robés, se'l guardàs per a ell. S'establí una vigilància no gens amagada pitjor que la de la Guàrdia Civil. Els oncles em registraren amb deteniment la maleta de l'escola per averiguar si ma mare m'havia amagat alguna joia dintre.

Els mesos següents foren simplement un augment progressiu de la hipocresia familiar. *Sa meva padrina* decidia no morir-se i a més a més es feia la sorda davant qualsevol pregunta relacionada amb les joies o el testament. En dir que el cap li feia mal ja ho tenia tot arreglat i feia l'adormida. Les setmanes passaven i en arribar el dia de la Verge del Pilar, que era quan ella feia els anys, tothom dugué el regal corresponent per quedar bé. Llepolies de tota mena, vi dolç, ensaïmades, pastissos... *sa padrina* continuava posant cara de beneïta i em mirava d'amagat dient-me amb els seus ulls intel·ligents: «Veus què fan aquests banastres per amor als doblers?». A hores d'ara em fa l'efecte que en aquells darrers mesos de tanta interessada sol·licitud familiar amb l'únic que es va entendre sense paraules va ésser amb mi. I tots dos rèiem de tant de fingiment, tant d'egoisme disfressat de falsa preocupació. Ella simplement deixava passar els dies asseguda al balancí plenament conscient que no podia fer gaire més coses de les que havia fet.

Un matí *sa padrina* tingué un altre atac que de seguida tothom va pensar que seria el darrer i definitiu. Va quedar un parell d'hores mig acubada i bastaren aquelles hores per, com per art de màgia, veure desaparèixer plats, coberts de plata, cossiols, cendrers, llibres d'oració, rosaris de marfil... se'n dugueren fins i tot els tests i les flors del jardí. Aquell dia vaig plorar moltíssim.

Ara, després d'aquell segon atac i malgrat la seva resistència, tots sabem -i ella la primera- que el proper seria el definitiu. M'adonava que faltava poc per al repartiment generalitzat de tot el que havia constituït la vida de *sa padrina*. Desapareixerien engolides per un vendaval monstruós totes les coses que de veritat l'havien acompanyada en els seus anys de soledat, quan morí el padrí que tant l'estimava i quan ningú no l'anava a visitar per poder calcular els anys que li quedaven. Mort esperada que obriria la porta a la cobdiciada herència, al cofre, a la llibreta del compte corrent, al casal situat en el centre de la ciutat -un lloc en plena febre especulativa-.

-Només el solar val una milionada -era el comentari que en secret pronunciava tota la família com si es tractés d'una oració, una invocació a l'ídol d'or col·locat al capdamunt del seu particular altar mental, petita església pagana, única religió-.

Un dia *sa padrina* en donà un sobre tancat: «És per a aquests cans afamegats. Ja saps. Quan tanqui els ulls». I em passà la mà pel cap mentre se li omplien els ulls de llàgrimes. Tots dos desviàrem la mirada cap als núvols per dissimular l'emoció. Jo sabia que era el seu comiat. L'únic, en definitiva, de qui s'acomiadà.

No va cridar ni germans ni germanes, ni la seva filla. Morí al balancí, poques hores després, sense una queixa, sense demanar ajut a ningú, sola, talment com havia viscut sempre d'ençà la mort del padrí. Amb l'única companyia dels records.

La vida passa tan ràpidament com un simple bufada de vent va pensar, vaig pensar.

Hi hagué de seguida una alegria no gens amagada quan comprovaren que *sa padrina* havia mort. Una alegria que els va durar molt poc temps. La carta que hi havia dins el sobre, redactada temps enrera per un misser, deia simplement que a la notaria tro-

barien el testament. Ho deixava tot a les germanetes de la caritat. Les joies feia anys que les havia venudes per fer almoïna als pobres.

En arribar a casa, desesperada, ma mare va cremar totes fotografies de la família on sortia *sa padrina*. Jo encara vaig ésser temps, en un descuit, d'amagar-ne una que guard dins el llibre lectures del col·legi.

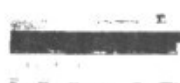

ACCIÓ SOCIAL

A través de l'àrea d'acció social, el Consell de Mallorca

compleix una tasca assistencial bàsica mitjançant el conjunt de centres que són propietat seva,

i amb ajudes a totes les entitats amb fins socials a Mallorca.

L'Hospital General, l'Hospital Psiquiàtric, la Llar de la Infància, la Llar de la Joventut, la Llar dels Ancians i el Patronat Verge de la Salut,

són els Centres que el Consell Insular té al seu càrrec.

Però l'activitat social del Consell de Mallorca no s'acaba aquí. Es concedeixen ajudes a nombroses entitats de l'illa, amb importants subvencions.

S'organitzen conferències i campanyes de divulgació sanitària. Se celebren cursos de Prevenció antidroga i antialcoholica a nivell escolar. Es potencia l'organització de congressos i simposis mèdics

i es publiquen manuals sobre temes sanitaris.

Aquestes són les tasques moltes de persones que treballen intensament en el Consell Insular, i obtenint resultats per a Mallorca

BON CONSELL, BONS RESULTATS.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Prepotència

(ò: Que perquè te pos la multa?... Idò perquè puc!!)

Sí senyors, va ser tota una demostració de prepotència de la qual en vaig ser testimoni directe, i únic perjudicat.

M'explicaré: Un dimarts horabaixa havia devallat de Sant Joan cap a Manacor per fer unes feines. Per unes circumstàncies estranyes a jo me vaig despistar i me vaig perdre per dins Manacor (...pareix mentida...). Un moment donat me vaig trobar conduint per un carrer que va resultar ser el "Calle del general Barceló", que desemboca (segons vaig poder saber) a la Plaça de Sant Jaume.

Sortint d'aquest carrer vaig decidir voltar cap a l'esquerra amb l'il·lusió de trobar un lloc conegut per poder-me situar, i amb aquestes estava quan comparegueren una parella de Municipals, el més vell dels quals (homo d'una cinquantena d'anys amb uns bons mostatxos) me va fer saber amb veu autoritària que circulava en direcció prohibida. La meva reacció va ser mirar per tot allò de per allà per localitzar la senyal de circulació autora de la meva desgràcia, però el resultat va ser negatiu: no hi havia cap senyal visible. Mentrestant l'homo del bolígraf, impertèrrit i impassible, va treure les eines i es posar a escriure la denúncia, fora voler escoltar en cap moment les meves protestes de cada cop més airades. A la fi (i de mala gana) va argumentar que encara que no hi havia cap indicador allò era una plaça, i que el codi de circulació diu que "se deja el obstaculo a la izquierda", com mentre jo l'havia deixat a la dreta. Li vaig haver de donar la raó, però per la meva defensa vull aclarir al lector que la tal plaça és tan gran com una illa de cases, i que si un no es coneix el lloc és difícil endevinar que el troç que es veu a l'enfront del carrer "General Barceló" és una plaça.

I en aquest precís instant va començar la demostració de PREPOTÈNCIA d'aquest senyor: Jo l'hi vaig demanar que fes constar a la denúncia el lloc exacte on vaig cometre la infracció ("Calle del general Barceló", confluència amb la Plaça de Sant Jaume), a l'objecte de facilitar-me la tasca a l'hora de redactar el corresponent Plec de Descàrrec.

I que vos pensau que va fer aquell homenet? Idò es va posar "firmes", i me va dir amb veu de superioritat que no feia comptes posar-ho, perquè ell oficialment no ho havia vist d'on sortia jo amb la meva furgoneta, i que a més a més jo podia fer tots els escrits de descàrrec que volgués, que tant mateix passarian tots per les seves mans, i encara que no ho va dir, me va deixar entendre que en faria el que ell voldria. Sí senyors, i jo, impotent davant la situació no vaig poder fer més que unes quantes potadetes i entrar dins la furgoneta flastomant, anant-me'n enrabiat d'aquells paratges i malint el moment en que havia decidit anar a Manacor per arreglar aquelles feinetes.

I, per acabar-ho d'arreglar, va passar que fent voltes per dins Manacor vaig passar altres dues vegades per aquesta plaça, i... OH, Sorpresa!!! les dues vegades va coincidir que també va passar el Talbot Horizon de la Policia Municipal amb els dos municipals que m'havien sancionat. Es veu que treu bastant més el nosar multes a la gent que per falta de senyalització ha comés una infracció, que el senyalitzar els llocs conflictius així com Deu mana. AMEN.

P.D.- Ah! i l'altre municipal (un jovenet amb aires de superioritat i que parlava foraster) no es bolcava penterra de rialles perquè la gent no el ves, però me va semblar bastant divertit davant la situació. No crec que sigui necessari que expliqui la impressió que me va causar el meu primer contacte (i esperar que sigui el darrer) amb la Policia Municipal de Manacor.

J.Sastre

Un cas vos relataré
que a Ciutat me va passar.
Amb so cotxo hi vaig anar
per feines que un hi té.
Assuaquí el deixaré
i estarà ben segur,
no molestarà ningú,
tampoc tiquet compraré.

Era molt distanciat
d'a on sa feina tenia,
però m'asseguraria
tenir el cotxe assegurat.
Com que el 'via comprat
i em 'via costat diners,
posava tot interès
deixar-lo garantitzat.

Quan ja sa feina acabada
an es cotxo vaig anar,
i quan hi vaig arribar
hi hagué gent encolcada,
amb caràcter agitada,
és ver, me vaig alarmar,
com 'vien pogut entrar,
deixant sa porta tancada?.

Vaig fer una reacció
defensant meu interès,
mirant si oferigués
a ells algun temor.
Fumaven a discreció,
sense gens immutar-se,
com si els amos esser
en sentit de bon senyor.

Les vaig dir: Me'n tenc d'anar,
des allotjau, per favor.
Vaig tenir contestació:
Senyor vos equivocau
si no vos desembolsau
d'unes deu mil pessetes,
vos n'anau a fer punyetes
' aquí tranquils mos deixau.

Vaig partir a telefonar
de cap a sa policia,
diguent lo que succeïa
i si em podian ajudar.

D'ells creia confiar
per tenir autoritat;
vaig romandre esculat
de lo que me contestà.

"Si és que volgueu arreglar
es problema que teniu,
per solventar es motiu
ses deu mil los heu de dar.
Sa denúncia vos durà
es nombrar un abogad
i ja estau arreglat:
a cent mil vos pujarà!"

Un bon amic vaig trobar
contant-li lo que em passava
unes cinc mil m'en faltava
per ses deu mil completar.
Me va voler ajudar
deixant-me cinc mil pessetes
i amb molt dolces paraules
a ells los ho vaig donar.

Estudiat aquell cas
que m'havia succeït,
demanava quin profit
en treim de s'autoritat.
Un exèrcit ben format,
dotat d'emissora i porra,
té sa tan sagrada ordre
d'es lladre no ser atacat.

Es lladre com veu passar
es guàrdia amb s'indumentari,
el tracta d'estrafolari
perquè no li pot pegar.
"No me poràs castigar
ni tocar-me un sol pel.
Assaltaré per tot arreu
allà on me convindrà."

Se calcula que hi ha
a dins Mallorca un dos-cents
d'aquests xulos delinqüents
que es dedican a robar.
Si los duen a tancar,
lo endemà ja han sortits
i parteixen ben decidits
a sa feina a renganar.

D'aquest modo anam rodant
a dins sa nostra Mallorca,
no sabem tancar sa porta
en els qui mal van sembrant.
Sinó los van ajudant
en nom de sa democràcia
i a sa gent grossa desgràcia
se les va acumulant.

Un dia qui vendrà
un homo ben decidit
amb un valent esperit
per ses coses arreglar.
Es lladre s'acabarà,
també tot estafador
que arruïnen sa nació;
tot ritme canviarà.

A Palma podrem anar
a passejar-hi tothora
amb sa cartera a lloure
i ningú te robarà.
Sa por a tots fugirà
per no haver-hi navallers,
recordant temps endarrers
que tothom va tremolar.

Es xerrar s'esfumará,
que és lo que fa es polític,
és var, l'ho ha pres per vici
i tot moment contra se fa
per porer justificar
que amb un algo perd es temps
per distreure a ses gents
qualque rollo s'ha d'armar.

Si no entra en comprensió
aquesta gent tan tarada
haurà de ser traginada
cap a altre nació,
ja que Sa Constitució
té prohibit es matar,
es modo s'ha de cercar
per netejat sa Nació.

De la revista S'Arena.

GELATS I COSES FRESQUES

Ha arribat l'estiu i comença a ser hora de tastar els gelats, i els lectors de *MEL I SUCRE* no es poden quedar sense unes quantes receptes amb què refrescar els capvespres.

GELAT D'ALBERCOC:

Agafau una trentena d'albercocs de mida regular i 1 kg. 300 grs. de sucre (millor si rebaixau la quantitat de sucre). Metejau els albercocs i llevau el pinyol, els mesclau amb el sucre i aigua fins que completeu els tres Kg. de gelat. Passau aquesta mescla pel turmix -sempre quedarà més fi- i ja la podeu ficar dins el congelador fins que estigui a punt per servir.

GELAT DE TARONJA:

Posau 40 cl. de suc de taronja, 1 lt. i 20 cl. d'aigua i uns 400 grs. de sucre (si no vos agrada dolç, sempre podeu rebaixar la quantitat de sucre). Remenau la mescla ben remenada i la ficau al congelador fins que sigui l'hora de les postres. Serviu el gelat i disfrutau de la vida.

GELAT DE MAGRANES:

Encara que no sigui temps de magranes, vos apuntau la recepta i la guardau fins que sigui hora.

Heu de posar meitat i meitat de grans de magrana dolça i de magrana agre (en total uns 1.600 grams), 1 kg. 400 grs. de sucre (vos aconsellam rebaixar aquesta quantitat) i, si ho voleu fer més fi, uns 200 grs. de goma aràbiga o gelatina. També hi podeu posar un polsim de gessamí (millor si és englantina) per donar color i olor.

Mesclau tots els ingredients amb aigua fins que completeu els tres litres i mig de gelat. Un vegada llest, millor si convidau els veïns perquè tendreu gelat per aturar un tren.

PONX DEL REI EN JAUME:

El ponx (de l'anglès *punch*, no del *ponche* castellà) del Rei En Jaume el recull en Mateu Jaume al seu "Llibre de Gelats y Quemuyars", i s'assegura que són unes postres dignes de reis (de reis d'un temps, no dels d'ara). Per fer aquest ponx és imprescindible fer ús d'una bomba de gelat.

Dos litres d'aigua, 10 cl. de suc de llimona, clovella de llimona, una taronja pelada i un poc més d'un kg. de sucre. Tres grams de vainilla, quatre de canyella i uns claus d'espècia. Més endavant haureu de menester tres blancs d'ou i 16 cl. de cava, millor si és del Penedès.

Posau els ingredients (menys les espècies, el blanc d'ou i el cava) dins la bomba. Posau les espècies -vainilla, canyella i clau- amb un poc d'aigua dins un perol i feu-lo bullir perquè les espècies passin les aromes a l'aigua, quan hagi refredat ho posau dins la bomba. Remenau fins que la mescla tenguí fesomia de gelat. Quan estigui ben gelat afegiu-hi el cava i tornau espessir la mescla. Afegiu-hi els tres blancs d'ou -abans els heu de batre una mica- i tornau espessir la mescla. Donau-lo a tastar als convidats i se'n recordaran tota la vida d'aquell capvespre memorable en què tastaren el ponx del Rei En Jaume.

VOCABULARI AGRICOLA

Pel seu interes pels pagesos, reproduim aquest vocabulari referit a temes agrícoles del Mercat Comú Europeu.

ARANZEL DUANER COMÚ

Drets de duana aplicats a cada producte importat a la Comunitat. L'aranzel és el mateix per tots sigui quin sigui el país importador.

CLAUSULA DE SALVAGUARDA

Possibilitat que té un país de la Comunitat d'aplicar per un període determinat, un conjunt de mesures que li permetin superar situacions crítiques (mesures del tipus suspensió de les importacions). Aquestes mesures són excepcionals perquè són contràries al principi d'unitat de mercat.

EXACCIÓ REGULADORA

(Prélèvement)

Impost variable que s'aplica a la importació d'alguns productes agraris i els transformats a partir d'aquests. És igual a la diferència entre els preus comunitaris (Preu llindar per exemple) i els preus en el mercat mundial d'aquest productes.

FEOGA (FONS EUROPEU D'ORIENTACIÓ I GARANTIA AGRÍCOLA)

El Fons financia les intervencions en el sector agrari. Té dues Seccions, la de Garantia que financia la despesa pel sosteniment de preus i mercats, i la d'Orientació que financia la despesa per la millora de les estructures agràries.

INDEMNITZACIONS COMPENSATÒRIES

Pagaments que s'efectuen als agricultors situats en zones «desfavorides i de muntanya» per compensar-los de les condicions adverses de producció.

MONEDES VERDES (TIPUS VERDS)

Veure Tipus representatius.

MUNTANT SUPLEMENTARI

Gravamen que quan hi ha preu de resclosa cobreix la diferència entre el preu de oferta francfrontera i el preu de resclosa.

MUNTANTS COMPENSATORIS D'ADHESIÓ (MCA)

Sistema de taxes i subsidis que s'apliquen per determinats productes i per un període transitori després de l'adhesió d'un nou país membre. Tenen per objecte compensar les diferències dels preus comuns entre el país i la Comunitat.

MUNTANTS COMPENSATORIS MONETARIS (MCM)

Sistema de taxes i subsidis que es cobren o reben cada vegada que els productes agraris passen les fronteres dels països comunitaris, de tal manera que compensen les diferències en els preus comuns generades per les variacions en els tipus de canvi de les monedes.

ORGANITZACIONS COMUNS DE MERCAT (OCM)

Conjunt de disposicions que afecten la producció i comercialització de determinats productes agraris i que s'articulen a partir de diferents mitjans: preus a la

producció, subsidis, emmagatzematge, restitucions a l'exportació, taxes a les importacions, quotes, taxes de corresponsabilitat, normes de qualitats, ajudes als productors i llurs associacions. Les OCM són l'instrument principal per assolir els objectius de la PAC. Es fonamentan en tres principis bàsics: Unitat de mercat; Preferència comunitaria; Responsabilitat financera comuna.

POLÍTICA AGRARIA COMUNA (PAC)

Política agraria comuna a tots els dotze països membres de la Comunitat. Es desenvolupa a partir dels objectius agraris definits en el «Tractat de Roma»: Augment de la productivitat agrària; Augment del nivell de vida dels agricultors; Estabilitzar els mercats agraris; Garantir els abastiments, i Preus raonables pels consumidors.

PRÉLEVEMENT

(Veure **exacció reguladora**).

PREU AGRARI COMÚ (S)

Preus que es fixen cada any pel Consell de Ministres de la Comunitat, per cada campanya de producció i de comercialització dels productes agraris.

PREU D'INTERVENCIÓ

Preu al qual els organismes d'intervenció estan obligats a comprar els productes que s'els hi ofereixen. Productes afectats: cereals, sucre, mantega, llet en pols, alguns formatges italians, oli d'oliva i girasol, carns bovina i porquina.

PREU D'OFERTA FRANC-FRONTIERA

és el preu d'oferta de la producció de porcí i aviram, que prové de països tercers. Veure **montant suplementari**.

PREU D'ORIENTACIÓ

Correspon al preu indicatiu pel boví i el porcí.

PREU DE BASE

és el preu d'orientació o indicatiu per la carn porquina i determinades fruites i verdures. és el preu que la Comunitat fixa com desitjable que els productors haurien d'obtenir normalment en el mercat. és el preu que serveix d'indicador a les mesures d'intervenció en el mercat.

PREU DE COMPRA

Preu d'intervenció al que els organismes públics compraran determinats productes hortofructícoles en cas de crisi greu en el mercat. Es fixa entre el 40% i el 70% del **preu base**.

PREU DE LLINDAR

és el **preu indicatiu** menys les despeses de transport i descàrrega des de la frontera comunitària. Serveix per determinar l'**exacció reguladora** i protegir el mercat comunitari de les importacions a baix preu

PREU DE RESCLOSA

Correspon al cost de producció de la ramaderia porquina, aus i ous que es produeixen amb tècniques més eficients en països no comunitaris. S'afageix una quantitat suplementària a l'**exacció reguladora** perquè no entrin a la Comunitat productes a preus inferiors al total del **preu de resclosa** més l'**exacció**.

PREU DE RETIRADA

és el que fixen les organitzacions de productors de fruites i hortalitxes, per sota del qual no posaran a la venda els productes i pagaran la retirada dels productes que compleixin determinades condicions de qualitat.

PREU INDICATIU

Preu que l'organització comú de mercat garanteix al productor. Productes afectats: cereals, sucre, llet, oli d'oliva i girasol.

QUOTES

Límits quantitativs a la producció afectada per uns preus de garantia de determinats productes agraris (per exemple llet i sucre). Quan la producció supera la quota assignada, el preu garantit disminueix.

RENDA DE REFERÈNCIA

Correspon al sou mitjà d'un treballador no agrari i serveix per determinar els objectius dels plans de millora de les estructures de les explotacions.

RESTITUCIONS A LES EXPORTACIONS

Subsidis a l'exportació de productes agraris, que són iguals a la diferència entre el preu comunitari i el preu en el mercat mundial d'aquests productes.

SISTEMA AGROMONETARI

és el sistema d'Imports Compensatoris Monetaris i Tipus Representatius que serveix per evitar el problema derivat del funcionament de la PAC (Política Agrària Comunitària) concebuda en un sistema de tipus de canvis fixes en un sistema de tipus de canvi flexibles.

SISTEMA MONETARI EUROPEU (SME)

Acord entre els països de la Comunitat per tal d'assegurar l'establiment dels tipus de canvi entre les seves monedes, mitjançant intervencions coordinades dels bancs centrals i, si cal, de la política econòmica.

TAXA DE CORRESPONSABILITAT

Gravamen que s'aplica a determinats productes (llet, cereals, ...) per tal que els productors participin en les despeses de reducció dels excedents.

TAXES COMPENSATÒRIES

és un impost variable que grava les importacions comunitàries i serveix per anivellar els preus en els mercats de fora la Comunitat i els de dins. S'aplica a determinades fruites i verdures.

TIPUS REPRESENTATIUS

Tipus de canvi ficticis, que no es corresponen amb els tipus de mercat o els tipus centrals del Sistema Monetari Europeu, i s'utilitzen per convertir amb moneda nacional els preus comuns fixats en ECU's (moneda comunitària).

De la revista LA TERRA, editada per la Unió de Pagesos de Catalunya.

RECTIFICACIÓ I NOVES DADES

Al número anterior de MEL I SUCRE, a l'article *La Badia de Palma, Zona Nuclear*, hi havia un error que pot haver induït a interpretacions equivocades per part del lector.

S'hi afirma que un quilotó equival a 1.000 Kg. de TNT. Algun lector haurà pensat, amb raó, que aquesta quantitat d'explosius és fins i tot al més petit polvorí de, posem com exemple d'exèrcit de segona o tercera, l'exèrcit espanyol.

Evidentment, un quilotó no equival només a 1.000 Kg. de TNT. Com el mateix nom indica, equival a 1.000 Tones de TNT, és a dir, un milió de Kg. d'aquest explosiu.

Per fer-vos una idea, pensau que totes les bombes llançades sobre ciutats durant la segona guerra mundial equivalen a uns dos milions de tones de TNT, és a dir, dos megatons. Amb unes quantes bombes nuclears es pot destruir tant com amb totes les que s'usaren a la passada gran guerra.

I encara n'hi ha que pensen que aquestes Màquines de la Guerra no són perilloses?.

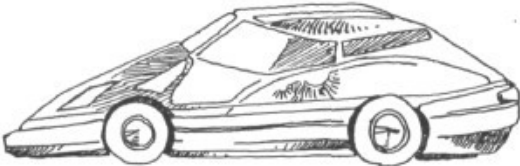
Aquestes darreres setmanes, ancorat a la badia de Palma, hi ha hagut el portaavions Eisenhower, juntament amb els altres vaixells de guerra que el solen acompanyar. L'Eisenhower totsol, com el Nimitz, du un centenar de bombes nuclears emmagatzemades, a més funciona mitjançant un petit reactor nuclear.

Passem a altres dades: una explosió nuclear d'un megató, a dos quilòmetres d'altura sobre una ciutat, provocaria una bolla de foc d'uns dos quilòmetres de radi, una ona de xoc que s'estendria fins als setze quilòmetres de radi, incendis i fortes ventades en aquests trenta dos quilòmetres de diàmetre de la circumferència. Es a dir, la destrucció total d'una ciutat com Palma i encara hi hauríem d'afegir tot s'Arenal, els pobles de la vora de ciutat i molt del terme de Calvià. El núvol radioactiu s'estendria per tot Mallorca i la mar d'enrevoltant.

I trobau que paguen la pena els quatre duros que ens deixen els mariners ianquis quan ancoren els seus vaixells a la badia? No vull creure que quatre duros mal guanyats ens rescabalin del perill que suposa tenir aquestes màquines a pocs quilòmetres de la capital, a pocs quilòmetres de Mallorca.

M. Sastre

**VOCABULARI RELACIONAT AMB
COTXES**

Barbarisme	Forma correcta
Embrague	Embragament
Freno	Fre
Asiento	Seient
Maletero	Maleter
Ventanilla	Finestreta
Seguro	Assegurança
Panel	Plafó
Mando	Comandament
Faro	Far
Limpiaparabrisas	Eixuga-parabrisa

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

EL PRESIDENT SE'N VA A MADRID... I TORNA

El Molt Honorable President del Govern Balear, Gabriel Cañellas Fons, va agafar l'avió i se'n va anar a fer de conferenciant a Madrid, a la tribuna del Club Siglo XXI.

Va fer la conferència, tal dia com avui ara fa dos mesos i escaig, i de segur que en degué espantar més d'un. El President Cañellas ens ha tornat molt murri -mirau el diccionari si no us acabau de fiar d'aquest adjectiu- tan murri, tan polissó que, quan vol, és més papista que el Papa.

El President, després de lloar entusiàsticament els seus cinc anys de govern i, ves per on, l'invent de les autonomies, diu -en castellà, tractant-se de la capital de l'estat:

"Sin embargo, esta mayor participacion (no pos accents perquè l'original no en du) y esta superior eficacia no pueden ocultar un "malestar autonomico" que aflora con especial intensidad en las relaciones con la administracion central del estado (mira per on, no parla de "la nación"). ¿Que ocurre aqui? ¿Que razones explican este enturbiamiento de un dialogo que debería ser cordial, fluido y provechoso?. Pienso que posiblemente paguemos las consecuencias de un "pecado original" en la vertebracion autonómica del estado. El "café para todos" que inspiró la transformacion de un estado centralista y centralizado en otro autonomico y descentralizado no respondia a una sincera concepcion autonómica de acuerdo con la tradicion española anterior al decreto de nueva planta". D'això del decret aquest, en fa quasi tres-cents, d'anys.

Què li ha passat al President? Què li ha passat als seus Consellers? Què li ha passat a Alianza Popular? Què no li ha passat a la gent del partit a pobles com St. Joan, que encara avui enyoren els temps del dictador, al cel sia?

Les respostes, de tan òbvies, no mereixen ni una línia.

M. Sastre

HIPIER MANACOR

ALIMENTACION

Chocolate Milka 150 gr.....	99
Chocolate Milka Nussini pak 3.....	109
Galletas tostadas 2 Rio 800 gr.....	159
Madalenas Villa de Manuel 12 u.....	128
Berberechos frescos Pay-pay 12 gr 60/70.....	147
Atun claro Palacio de Oriente 1/4 oval.....	90
Aceitunas negras La Española 450 gr.....	66
Aceitunas Fragata c/h y s/h 600 gr.....	165
Aceitunas El Torreón rellenas 450 gr.....	70
Aceitunas El Torreón 70 gr pak 3.....	99
Zanahorias tiras Appel 370 gr.....	114
Pepinos Appel 195 gr.....	102
Pepinos Appel 370 gr.....	133
Espárragos Fiesta taboada 13/16.....	184
Alubias, lentejas y garbanzos Chistu 900 gr.....	82
Maíz Chistu.....	146
Mahonesa Ybarra 1/4.....	88
Café Sambas superior 1/4.....	127
Leche entera Ram 1 1/2.....	114

LIQUIDOS

Kas naranja y limón, Pepsi lata.....	35
Zumo naranja natural vital 1 l.....	144
Zumo melocotón, piña y albaricoque vital 1 l.....	111
Cerveza Dab lata.....	65
Vino Gran Feudo rosado.....	234
Vino Romeral tinto, rdo y bco.....	167
Vino Pinord rdo, bco seco y bco suave.....	237
Vino Bach rosado y extrísimo seco.....	256
Vino Rioja de Bordón del 83.....	370
Cava Rondel oro.....	283
Cava Rondel extra.....	245
Delapierre extra.....	279
Whisky JB.....	1.047

GREMERIA

Petit Suisse natural Danone.....	110
Petit Suisse natural con azúcar Danone.....	120
Petit Suisse sabores Danone.....	120
Dan'up 800 Danone.....	135
Dan'up 200 Danone.....	40

LIMPIEZA

Suavizante Flor 2 l.....	176
Coral vajillas 3.300.....	192
Bloom eléctrico recambio.....	214
Bloom eléctrico aparato.....	353
Laca Fixonja.....	289
Champu Elseve 500 gr + desodorante.....	367

Crema suavizante Elseve 400 gr + studio line.....	377
Gel Clair Matin 1 l.....	315
Colonia Clair Matin 1 l.....	456
Crema dental Colgate económico + vale 50 pts.....	197
Pañal Dodot elásticos t. grande 60 u.....	1740
Pañal Moltex día 80 u.....	483
Servilletas Cel estilo 100 u.....	91
Jabón líquido Nenuco 1 l.....	326

CHARCUTERIA

Queso Labrador y Bola Gardenia.....	690 pts/kg
Queso Manchego Campobello.....	780 pts/kg
Jamón serrano Oscar Mayer.....	1134 pts/kg
Paleta I Remier Casademont.....	445 pts/kg
Chopped Pork Casademont.....	295 pts/kg
Jamón cocido Palma.....	695 pts/kg
Salami ahumado Acueducto.....	750 pts/kg
Chopped y mortadela La Piara.....	395 pts/kg

CONGELADOS

Calamar nacional mediano Oliver.....	895 pts/kg
Gamba camaron Oliver.....	689 pts/kg
Lenguado pequeño Oliver.....	298 pts/kg
Pescadilla Oliver.....	130 pts/kg
Filete de merluza Oliver.....	324 pts/kg
Calamar romana 400 gr Oliver.....	196
Calamar romana 3 kg Oliver.....	935
Croquetas pollo 1 kg Oliver.....	141
Croquetas pollo 3 kg Oliver.....	334
Pizza romana atun y paisana la Cocinera.....	294
Pizza margarita La Cocinera.....	241

TEXTIL

Pantalón corto rayas.....	1063
Slip caballero surtido.....	199
Juego tres toallas rizo americana.....	1807
Paño cocina.....	162

MENAGE

Tabla planchar.....	1295
Vajilla 20 pzas. Trianon lisa.....	2126
Vajilla 32 pzas. Armonía ronda.....	5627
Vajilla 32 pzas. Piccola.....	5627

CALZADO

Deportivo inglés surtido t. 24/33.....	495
Deportivo inglés surtido t. 34/43.....	525

